

1927

ZBORNİK

JULIJ

MOJE MOLITVICE

Katoliška knjigarna je izdala zbirko najbolj potrebnih molitev.

Knjižica je tiskana na

dobrem papirju, pripravne žepne oblike (7 × 11 cm), broširana. Stane 50 stotink. Prav pripravna za oddajo v velikih količinah.

Katere molitvice vsebuje?

I. MOLITVE

Znamenje sv. Križa
Gospodova molitev
Češčena Marija
Čast bodi
Jutranja molitev
Večerna molitev
Angelovo češčenje
Za verne duše
Raduj se!
Tri božje čednosti
Pri povzdigovanju
Kesanje
Sveti rožni venec
Vzdihljeji
Češčena bodi, Kraljica
Pod tvoje varstvo
Spomni se!

II. RESNICE IN ZAPOVEDI

Apostolska vera
Šest temeljnih resnic
Deset božjih zapovedi
Pet cerkvenih zapovedi
Sedem svetih zakramentov
Poglavitni grehi
Devet tujih grehov
Štirje vnebovpijoči grehi
Telesna dela usmiljenja
Duhovna dela usmiljenja
Evangeljske čednosti
Darovi svetega Duha
Osem blagov
Najimnitnejša dela
Dve poglavitni zapovedi
Štiri poslednje reči

Častiti gospodje!

Otrok, ki zna vse te molitve in resnice na pamet, zna polovico katekizma.

Na prodaj ima Katoliška knjigarna v Gorici

Organizatorični in vzgojni tečaj za sobrate, ki delujejo ali hočejo delovati v društvih se bo vršil 5. in 6. septembra v Alojzijevišču v Gorici. Na sporedu so sledeča predavanja: Dr. J. Jeraj: **Psihologija mladine**, (koreferentje gg. St. Stanič, J. Žagar); dr. G. Rožman: **Prosvetno delo in pastoracija**, (Koreferentje gg. msgr. Arko, dekan A. Novak); župnik Ivan Rejec: **Kaj in kako naj se obravnava pri fantovskih in dekleških večerih**, (koreferent dekan V. Belé); F. Terčelj: **Socialna vzgoja društvnikov**, (koreferira g. Godnič, župnik). Najlepše vabimo vse čč. sobrate, da se prepotrebne tečaja polnoštevilno udeleže. Čas za prijave je določen do 20. avgusta. Gospodje dobe hrano proti plačilu v zavodu, prenočujejo pa lahko v zavodu, ali drugje. S predavanju bodo združene tudi meditacije.

ODBOR.

Z B O R N I K

SVEČENIKOV SVETEGA PAVLA

Naša krščanska plitvost.

(Dr. Ant. Zdešar, C. M.)

Naš Oče, ki je v nebesih, daje svojemu solncu sijati in daje dežiti nad nas vse. Nad nami vsemi sije »sol iustitiae«, Kristus in njegova resnica; in izpod križa na Kalvariji izvira studenec milosti, ki naj v nas postane »studenec vode, izvirajoče v večno življenje« (Jan 4, 14). Ali mi, otroci Očeta, ki je v nebesih, se ne damo dovolj razsvetljevati od tega božjega solnca in zanemarjamo te božje studence, dasi smo po izvirnem grehu tako oslaveli in oslabei. Ker s temi činitelji v svojem življenju praktično premalo računamo, je to glavni vzrok našega anemičnega krščanstva.

Glavni, ali ne edini: o bistvu krščanskega življenja nimamo včasih jasnega pojma — ali vsaj tako živimo, kakor da ga ne bi imeli, ne o njegovi pravi vrednosti in nujnosti; to življenje dosegamo premalo z voljo, z dejavnostjo — *plitvi* smo.

Ni še povsod iztrebljena misel, da je prava pobožnost, pravo krščansko življenje samo v nekem religioznem čustvovanju, v zunanjih vajah pobožnosti: v molitvi, prejemanju sv. zakramentov itd. Če so potem taki pobožnjaki neodkritega značaja, zlobnega jezika in če se včasih pokaže, da živijo življenje šentflorijanske doline, pa ni čudno, če začno drugi, ki nimajo pravega pojma o krščanstvu, krščanstvo in pobožnost prezirati. Svobodnomiselni inteligent pa itak sodi o vsem krščanstvu z vidika doneče fraze o religioznem čutu, češ, da je tu treba iskati pravi religioznosti, in ker mu je ta čut spričo razuma povsem inferioren ni po njegovih mislih vsled njegove izobrazbe zanj nepotreben, odklanja vsako vero in tudi krščanstvo.

Drugi nimajo pravega pojma o nujnosti

in odličnosti krščanstva, ker so si postavili v srcu na mesto, kjer bi morala stati podoba Odrešenikova, svoj idol — umsko izobrazbo ter estetsko umevanje in uživanje umetnosti. Stari mojster Göthe je nekoč zapel, (če sem si dobro zapomnil):

Wer Wissenschaft und Kunst besitzt,
der *hat* Religion;

Wer diese beiden nicht besitzt,
der *habe* Religion.

Torej vera, krščanstvo samo za nižje, neuke sloje! Za srečnega izobraženca pa naj nadomestujejo Kristusa — Muze! In to pesem poje še dandanes življenje nestevih svobodnomiselcev:

Ali ne prodira tudi v naše vrste — vsaj podzavestno —, če ne ravno misel, da sta veda in umetnost polnovreden surogat za religijo, pa vendar misel, da je prosveta nujnejša in odličnejša kot praktično krščansko življenje? To bi bila usodopolna zabloda! Kaj pomaga samo umska izobrazba! Asirci, Babilonci, Egipčani so bili relativno na visoki stopnji umske izobrazbe; grška filozofija, ki se je izkristalizirala do viška v svojima najodličnejšima zastopnikoma, v Platonu in Aristotelu, bo blestela do konca sveta. Ali kje so danes ti narodi? Asirci, Babilonci, Egipčani izumrli, in v današnjih Grkih je bore malo grške, pač pa največ slovanske krvi. In zakaj izumrli? Temu ni bil kriv toliko tuji meč kolikor njih protimoralno življenje, brezkulturnost njih srca. Vsa njih prosveta je bila kakor cvetje na pobočjih vulkana. Zdaj leže pokopani pod lavo in pepelom nedrednih strasti svojega nebrzdanega srca. Najpogubonosnejši vulkan je bilo vedno, je in bo ostalo človeško srce, ki ni sprejelo ali ki noče sprejeti vase odrešenja. Kako trdoživi pa so bili in so še n. pr. Irci in Poljaki! Živeli so in živijo še iz svoje krščanske srčne kulture.

Nietzsche je zapisal krilatico »Umwer-

tung aller Werte«. Ali so tudi absolutne vrednote in gorje nam, če se dotaknemo teh! Zato pa tudi gorjè, če bi dajali umski prosveti prednost pred filozofijo krščanskega življenja, ki ima svoje smernice od Boga samega. Sokratovo načelo, da dela znanje že samo po sebi človeka dobrega, je zmota. Torej ne toliko: »Umska izobrazba«, marveč: »Srčna kultura« — to bi morala biti naša glavna parola. Nikakor ne zametamo prve; poleg srčne kulture moramo gojiti tudi njo, prepotrebna nam je, ali krščanska srčna kultura mora biti glavni cilj našega življenja in našega duhovniškega delovanja.

V naših ljudeh pa imamo včasih še druge vrste »dobrih kristjanov«. To so takozvani »Auch Katholiken«. »Saj sem verskega prepričanja, saj volim s klerikalno stranko« (često tudi ne!), toda k sv. maši vam tak junak ne hodi, ne k pridigam, ne k sv. zakramentom in njegovo privatno življenje je »noli me tangere«, ki se ne sme vanj vtikati nobena spoved in ki naj ga vsak duhovnik — »dovolite!« — pri miru pusti. Seveda, kako globoko mora biti tako versko »prepričanje«, je lahko izmeriti; in če bi bilo še tako globoko, — krščanstvo, ki je samo v razumu, ni krščanstvo.

In naposled naše »dobro ljudstvo«! Koliko težkih enkrat — na — leto za vsako veliko noč! Koliko plesa, bogokletstva, alkoholizma, nevarnega znanja v predzakonski dobi! Kako malo dobrih, vestnih staršev! Koliko praktičnih pristašev Malthusove teorije!

Pred vse te razne kategorije moramo stopiti z besedo: »Ljudje božji, krščanstvo ni ne v pobožnih čuvstvih, ne v samih zunanjih pobožnostih, ne v samem neplodnem »verskem prepričanju«, ampak v praktičnem življenju po veri, v izpolnjevanju večnih božjih zakonov! Krščanstvo morate imeti zlasti v trdni volji in ga kazati v neprestanem prizadevanju, upodobiti svoje srce po vzoru vseh src, po božjem Srcu!« Da, do zunanjih pobožnosti še gredo, ali kadar zadene ob glavni živec njih nerednega samoljubja beseda: *odpoved, premagovanje samega sebe*, tedaj smo pa često že pri skrajni

črti njih krščanstva; te fronte si ne upajo naskočiti. In vendar je ravno za to fronto pravo, globoko krščanstvo; kar ga je to stran, je plitvo in samo vegetira.

V razgovoru z Nikodemom je rekel Kristus: »Qui autem facit veritatem« itd. Naravna etika uči, da so resnice dvojne, spekulativne in praktične — taka praktična je n. pr. Boga moramo moliti in ljubiti —, a tudi praktične so prave *resnice*, ki jih spoznava isti razum, ki spoznava spekulativne. »Facere veritatem« se torej pravi, *resnico* v praktičnem življenju udejstvovati. Kje je torej prava in cela prosveta? Ali ne tam, kjer človek živi po večno *resničnih* božjih zakonih, tam kjer človek hodi pri vsakem dejanju po potu *resnice*? Ali ni to prava in najodličnejša prosveta, če človek uravnava svoje življenje po tistih smernicah, ki so odsvit božje svetosti, modrosti, dobrote in lepote?

Odsvit božje svetosti! Če ob naše človeško naravo zadene beseda *odpoved*, tedaj žival, ki je v nas, vidi samo, kar je neposredno blizu: duhovnika, ki pravi: »Ne smeš!« in občuti te zapovedi in prepovedi samo kot breme. Vcepimo ljudem v srce — in prav globoko! — prepričanje, da so te zapovedi vse *božjega* izvora — drugič, da so odsev *božje modrosti* in svetosti, in tretjič, da nam jih je dal Bog iz *ljubezni* do nas, ker je hotel, da bodi naša duša po njih bogupodobna in sveta. O tem le se da napraviti prav lepa pridiga! Lepa in *učinkovita*!

Seveda s tem »facere veritatem« je napovedan boj samoljubju vsake vrste in barve in tega boja se bojimo. Toda absolutno potreben je; to je Kristusova religija, ne samo resnična, ampak tudi sveta in globoka, in ta religija dejavnosti je za nas zapoved. Vodimo ljudi vztrajno v ta boj, samo potem bomo naše krščanstvo v resnici poglobili.

»Tene charitatem, et in ea invenies omnem scientiam.« (S. Augustinus, De Laudibus, tom. IX.)

Opomnje k „Ženskemu svetu“.

»Ženski svet«, ki ga izdaja »Žensko dobrodelno združenje v Trstu«, je sila razširjen mesečnik. Trdijo, da izhaja v 14.000 izvodih. Njegov vpliv sega torej prav na široko, ne samo med meščanske plasti in trško ženstvo, ampak tudi v kmečke hiše. Ker je list prijetno pisan, prepleten s sentimentalnimi povesticami in razmišljanji, ki so sicer večinoma plehka roba, toda so mnogim čuvstvenim ljudem všeč, in ker prinaša praktične gospodinjske namigljaje, se zelo bere. Zato je list močno oblikuje idejni svet, duševnost našega ženstva. Zato je prav in potrebno, da spoznamo, kakšen je »Ženski svet«, kakšne ideje širi in seje. Zakaj duhovniki smo v prvi vrsti odgovorni za to, kakšen duh se širi med duše, ki so nam izročene v vodstvo. Torej imamo ne samo pravico, ampak pravo in neodrekljivo dolžnost, da izrečemo sodbo o listu, ki ima že peto leto pod svojim vplivom na tisoče žena in deklet.

Za podlago tej presoji smo vzeli prvih 6 številčk tekočega letnika.

1. Na vodivnem mestu objavlja list občiren življenjepis Zofke Kveder-Jelovškove. Opisuje jo kot vzorno javno delavko, ki bodi slovenskim dekletom in materam v zgled. Cel spis slavi njeno javno delo ter implicitno pritrjuje njenim nazorom. Pa naj bi še tako cenili umske in umetniške sposobnosti Zofke Kvedrove — mi katoličani moramo glasno povedati: Zofka Kvedrova slovenskemu ženstvu ne sme biti vzor! Zakaj bila je prva javna delavka slovenska, ki je začela drmati podlage krščanske družine: označevala je svobodno ljubezen po naukih Ellen Key-eve. Borila se je za razporoko, za brezversko šolo, za vse namene praškega antiklerikalizma, ki je zacvel pod Masarykom in Drtino. V svojih spisih je večkrat strastno napadla vero in cerkev; nikoli ni mogla zatajiti globoko zakoreninjene protiverske mržnje, ki ji je, polizobraženki v svobodnoumnem praš-

kem okolju, pognala že v dekliški dobi. Dovolj, da prebereš par njenih povesti, podlistkov, razpravic, pa boš videl, da je bila Kvedrova prva slovenska bojevnikinja za »osvobojenje« ženstva od dekaloga in Cerkve.

Zato »Ženskemu svetu« odločno ugovarjamo: Te ideje krščanskemu ženstvu niso vzor, ampak jih vsaka kristjanka obsoja in zameta.

2. V februarški številki prinaša list čudno zmešan članek »Umetnik in ženska« (Ž. S., št. 2, str. 47). Članek je tako nelogičen, ohlapen, brez trdnega jedra in tako klepetav, da ga je težko analizirati. V bistvu pravi to: Umetnik je ustvarjaljoči duh, zato zanj ne veljajo npravstvene postave o zvestobi moža do žene, o nerazrušnosti zakona. Umetnik ima poseben etos, posebne npravstvene pravice: Če njegova umetnost terja, sme in mora žrtvovati in zavreči ženo in družino. Zakaj njegova vera in njegov bog je umetnost.

Take blazne, iz npravstvene pohabljenosti in neke »umetniške« ošabnosti izviraajoče ideje, ki skrunijo žensko dostojanstvo, prinaša »Ženski svet« — v dušno pašo slovenskim dekletom in materam! Ne le s stališča katoliške morale, celo z nižjega naravnega vidika je tako pisanje prava poroga elementarnemu človeškemu mišljenju o zakonu in družini.

3. Pa še drugod so po listu posejane take zmote in zablude. V članku »Glose k ženskemu gibanju« (Ž. S. št. 3, str. 83) postavlja pisateljica sledečo tezo: »Ideal, h kateremu mora stremeti slehernakulturna žena, je popolna duševna osamosvojitve, popolna svoboda in poglobitev svojega življenja na podlagi lastno priborjenega ethosa.« — Kaj pa je to, »lastno priborjeni ethos«? Katoličanom — in slovenske žene so katoličanke, to si pomnite, cenjene filozofke tržaške — ni treba šele iskati in »si priboriti« ethosa, zakaj oni imajo ethos evangelija, ethos Kristusa križanega in njegove Cerkve, varhinje resnice in delivke milosti. »Tudi popolne osamosvojitve od starega ethosa« si ne moremo predstavljati drugače, kakor če bi slovensko ženstvo zavrglo se-

danje — krščanske — npravstvene ideje in se oprijelo kdo ve katerih »lastno priborzenih« načel.

Toda vsaj eno etično načelo naj si izvoli usvojiti urednica »Ženskega sveta«: da bo čutila nekaj odgovornosti za to, kar tiska! Še bolj pa velja ta poziv tistim, ki so za list dejansko odgovorni...

4. Prav jasno pa razkriva — sicer s po- božnimi članki in »klerikalnimi« imeni mojstrsko zakrito — duševnost »Ženskega sveta« sledeča notica: (Ž. S., št. 5, str. 157):

»Za omejevanje porodov so se začeli zanimati posebno na Danskem. V preobitem številu otrok vidijo vzrok slabi vzgoji in slabi prehrani dece, pa tudi vzrok prevelike oslabelosti žene-matere. Po njih mnenju je bolje, da imajo starši manj otrok in jim zato lažje dajo vsa sredstva za dober duševni in telesni razvoj. Kako naj žena oblači, hrani in vzgaja dobro sedmero otrok, posebno če ima mož majhen zaslužek in je sama oslabela od premnogih porodov? Bi ne bilo bolje vsem, deci in starišem, če bi imeli le par otrok, katerim bi lahko posvetili vso skrb. Poleg tega morajo stariši pomisliti tudi na sedanje gospodarsko stanje: ali naj zrede in izuče kopico otrok zato, da bodo le množili število brezposelnih? Take in slične pomisleke imajo Danci. Tif Jenzenova, inteligentna ženska, prireja po deželi predavanja, na katerih govori o potrebi omejevanja porodov. Otvorila je celo urad, kjer daje ženam nasvete glede tega. Seveda ne pomeni zahteva o omejevanju porodov to, kar razumemo pod umetnim splavom, ki ga — razen v izrednih primerih — obsojajo tudi vsi zdravniški krogi.«

Ker ta člančič na koncu izključuje omejevanje rojstev s splavom, je jasno, da hoče indirektno nekako zagovarjati umetno zaprečevanje spočetja. Krščanska moralka pa pravi: »Onanismus mutuo coniugum consensu commissus utrimque grave peccatum est, tum quia fini primario matrimonii adversatur, tum quia adversatur fidei coniugali, tum denique quia adversatur non solum valitudini coniu-

gum, sed praesertim bono societatis humanae. (Noldin: De sexto praecepto, str. 80.)

Onan, prvi tovrstni grešnik, je umrl radi tega greha. Takole pripoveduje Mojzesova knjiga: »Et idcirco percussit eum Deus, quod rem stabilem faceret« (Gen. 38, 10). Sveta stolica imenuje to zlo »iure naturali prohibitum«, »intrinsicus malum«.

Le ena pot je dovoljena — *continentia!* Težka je le temu, ki milosti zavrača in ne išče!

* * *

Torej tako nekako: »Ethos« Zofke Kvedrove, pravica do nenravnosti za umetnike, in neomalthusianizem, bi bili samo v glavnem brezverski ocvirki v plehki filozofični juhi, ki jo tržaški »Ženski svet« podaja slovenskemu ženskem svetu v letošnjem letu.

Zato sklepam takole: »Ženski svet« je za naše katoliško ženstvo zelo nevaren list, ker je brez vsakih verskih načel in ker širi npravstveno skrajno zmotne in kvarne nauke. Za list pa ni v toliki meri odgovorno uredništvo kot pa konzorcij in lastniki, ki jih moramo iskati v prednjih vrstah tržaškega edinjaškega kroga. Stanko Stanič.

Mons. Arko:

Nekaj spominov iz šole.

(Nadaljevanje.)

4. Divja srca.

Pred osmimi leti se nam je posrečilo vpeljati verouk na naši trgovsko-obrtni šoli. Prej ga ni bilo 17 let, ker liberalna zagrizenost ni pustila duhovna v šolo.

Bile so pa take razmere, da so morali večkrat klicati na pomoč mestnega stražnika-policajca, da je kakega nerodneža peljal v zapore mestne stražnice, ali da je za strah korakal po hodniku pred šolskimi sobami.

Ko sem vprašal, kdo izmed duhovnov želi sprejeti verouk, se je vsaki branil. Eden je na ljudski šoli že poučeval 16

ur, drugi še celo 20 na teden; še pet ur sprejeti med takimi rogovileži, se mu je zdelo prenaporno. Moral sem torej sam prevzeti.

Pridem prvo uro v razred — čuden prizor! Pred klopmi se dva tepeta, ravnokar je eden premagal tekmeča, da je telebnil na tla, a ta je za seboj potegnil tovariša. Oni ga obdeluje s pestjo, poraženi si pomagata z nogama, kolikor more, a součenci stoje po klopeh, ceptajo z nogami, se smejejo in navdušujejo zdaj enega zdaj drugega. Kakšen vrišč in šumder je bil, si lahko vsakteri misli!

»Kaj se ti nič ne smili?« zakličem. »Saj ga vendar boli, ko ga tako obdeluješ. Naj bi tebe kdo tako bunkal, bi se zvijal bolečin in klical na pomoč.«

Zravnata se, gresta mirno v klop in ves razred napeto pričakuje, ali bom poklical policajja, da pretepačca odpelje v zapor, ali jih bom začel oštevati ali vsaj zapisal v razredno knjigo.

Mirno odložim suknjo in klobuk, stopim pred klopi, sklenem roki na prsih in rečem: »Molimo!«

Po molitvi začnem takoj pogovarjati se z učenci razlagati katekizem. Seveda nam je bil le za podlago in razdelitev, katehizovati je bilo treba drugače, kakor s šolskimi otroci. Mladički so imeli 16—18 let, marsikateri je bil daleč iz hribov, kjer je le za silo opravil nauk za prvo spoved in obhajilo.

Med uro je bil mir, kajti še vedno so pričakovali, da jih bom radi pretepa prijel. Ko zazvoni konec ure, rečem »prihodnjič naprej« in grem iz razreda.

Drugo uro se mi nudi enak prizor. Zopet se dva obdelujeta s pestmi. Drugi součenci pa po klopeh vpijejo, osrčujejo in se glasno smejejo borilcema na tleh.

Zakličem: »Nehaj vendar, če ga boš že danes ubil, koga boš pa jutri tepel? Ne vidiš li, da je komaj še na pol živ?«

Pretepača se zasmejeta z drugimi vred in gresta na svoj prostor, tudi tovariši so na svojem mestu. Zopet molimo, začnem ponavljati, kar smo zadnjič predelali, potem razložim novo stvarino. S tem smo napolnili uro. In zopet so pričakovali, da jih bom radi njih nerodno-

sti oštel ali pa zapisal razgrajače v razredno knjigo. Pridemo v Jezusovem življenju do zadnje večerje in do njegovega trpljenja.

Tu se je treba pomuditi in zastaviti vse moči, kajti to najbolj vpliva na mišljenje, srce in praktično življenje.

»Srčno sem želel jesti z vami veliko-nočno jagnje.« V srcu je mislil na nas. In kdaj? Isti večer, ko je sam rekel: moja duša je žalostna do smrti. V groznih dušnih stiskah je mislil na nas, ko pravi, da v takem stanju celo mati na svojega otroka pozabi. On nas v svojem Srcu nosi in za nas skrbi.

Kako se pa ljudje obnašajo do njega?

Njegov apostol se takrat poganja za ceno, za katero bi ga prodal njegovim sovražnikom, drugi ga bo še ta večer zajtil, ostali ga zapustili. Veliki zbor sklepa o njegovi smrti, pismarji in farizeji se zedinijo v tem, da mora najbolj sramotne smrti umreti. S tem bo za vedno pozabljen, celo njegovi apostoli se bodo sramovali, da so bili kdaj njegovi učenci.

Bog Oče je svet ustvaril za človeštvo, ozaljšal paradiž in vse pripravil, da bi bil človek z vsem preskrbljen, celo angelu mu je za varha odločil. Zato je lahko rekel: »Z večno ljubeznijo sem te ljubil.«

In vendar nam nečesa ni dal, kar je pa Jezus dopolnil, ko nam je samega sebe dal v Najsvetejšem zakramentu. Tu je naša dušna hrana, naš gost in naš prijatelj. Kakor telo potrebuje živeža, da ne oslabi, tako duša, da ne peša. In ker je videl nevarnosti v našem življenju, je hotel sam v našem srcu prebivati, da bi nas vedno lahko krepčal, hranil in branil.

V sv. pismu beremo, da sta se David in Jonatan zelo ljubila. Da bi se tudi ločena eden drugega spominjala, sta si zamenjala obleko in orožje. Ko je Jezus delal svoj testament, nam ni zapustil premoženja, katerega ni imel, celo obleke ne, ker je bila rabljem za plačilo, pač pa samega sebe. Vsegamogočen je, a več ni mogel dati, najsvetejši je, a svetejšega ni mogel dati kakor samega sebe, naj-

modrejši je, a bolj pripravnega sredstva ni dobil, kakor samega sebe. Sledila je aplikacija. Jezus je vse to storil za nas, sedaj pa pričakuje, da mu bomo z ljubeznijo povrnili; na nas gleda pri našem rokodelstvu, s kako pripravnim srcem vse opravljamo. —

Celo uro se ni nobeden ganil, le gledali so me in poslušali, bilo jim je nekaj novega.

In divjaki so postali mehki, posebno še pri razlagi žalostnega dela rožnega venca. »Za nas je krvavi pot potil, za nas bičan bil itd.«

Čez dva meseca sem lahko odstopil gosp. kaplanu pouk na trgovski in obrtni šoli: Ne moje besede, božji nauk z ljubeznijo podan je mlada srca preobrazil.

Gospod se ni več branil, temveč rad prevzel, ko je zvedel od drugih učiteljev, da je v šoli red.

Dejstvo pa je, da od tistega časa, odkar je vpeljan verouk na tej šoli — torej 8 let — ni bilo nikoli več potreba klicati policaja na pomoč.

Pastoralni pomenki.

Študentje, počitnice in cerkev.

Saj se še včasih spomnimo na vesela študentovska leta, posebno še, če potrka na naša vrata pauper studiosus, pol plah in pol prešeren. Za študente o počitnicah skrbeti je ena lepih poletnih dolžnosti. Važna zadeva! Zakaj o počitnicah padejo opore, ki drže študenta v zavodu v pravih mejah, in počitniška svoboda je sicer dobro preskušnja, a za mnoge nevarna. Kaj moremo za naše študente storiti? Premišljal sem in zapišem:

1. Prva naloga je ta, ustvariti v vsakem okolišju dobro, pošteno, krščansko študentovsko družbo. Čim je to jedro tu, je že dano magnetno središče za mlajše.

2. Skušnja uči, da se študent, ki ne pogosto prejema sv. zakramentov, redoma zgubi. Torej treba pridobiti par boljših študentov, da vplivajo na študentovsko

družbo, naj vsaj enkrat v počitnicah skupno prejmejo zakramente. To skupno dijaško opravilo naj se lepo in prijetno organizira: petje, primerna pridiga, skusen zajtrk, še par vzpodbudnih besed in, če treba, še izlet. Kjer morete, napravite ta sestanek dvakrat, trikrat.

3. V vsaki dekaniji naj en sobrat postane »dijaški oče«, ki bo prevzel skrb za te sestanke.

Če hočemo vzdržati krščanski duh v dijaštvu, pa tudi če hočemo obvarovati zoreče duhovske poklice, moramo za dušno življenje dijaštva o počitnicah poskrbeti. —

P.

Majnik in junij.

Trnovska župnija je uvedla majniško pobožnost — poleg one v župni cerkvi — tudi še vsak večer v 10. podružnicah. Še mladeniči so se udeleževali šmarnične pobožnosti. Vsak večer skoroda v vsaki cerkvi so se razlegali glasovi (petje) Mariji v čast. Tudi mesec junij je treba vsaj ob nedeljah in ob praznikih tudi zvečer proslaviti. Zato je Marijina deklinška družba sklenila, da naj se tudi mesec junij v čast presv. Srcu Jezusovemu posveti. Vsako nedeljo in vsak praznik v juniju se zbero ljudje ob Zdravi Mariji k molitvi in petju.

Večerni čas o mraku je primeren, ker ob 3. uri je večernica v župni cerkvi. Vročina marsikoga odtegne. V hladu pa se ljudje zbero z veseljem. Morda bo tudi drugod ta pobožnost uspela? D.

Špiritizem.

Špiritizem se je v moderni družbi po večini skupno z budizmom razvil v neke vrste verstvo, ki mnogo govori o Bogu in presnavljanju duš. V svojem bistvu je pa ta pojav absolutno nasproten krščanstvu in radi navideznih čudežev in nadnaravnih pojavov skrajno nevaren. Zato je sv. Cerkev vsem katoličanom strogo prepovedala udeležbo pri špiritističnih sejah, in sicer zadnjikrat z odlokom sv. oficija od 27. aprila 1917. Opozarjamo sobrate, da se take seje vršijo tudi v raznih krogih v naših krajih, posebno med Tržačani in

Goričani, kakor smo od zanesljivih oseb poučeni. Podpira pa širjenje teh pojavov »Edinost«, ki je objavila roman Križanovske »Moč preteklosti« in sedaj objavlja že drugi roman iste pisateljice »Nemeza«. Oba romana sta skrajno nevarna, ker mešata krščansko in budistično pojmovanje ter slikata junake, ki se po špiritizmu odrešujejo, tako simpatično in vzorno, da priprosti ljudje nevarnosti in protikrščanske tendence niti ne opazijo. Kdor se hoče natančneje poučiti o raznih pojavih špiritizma, naj bere knjigo dr. H. Malfatti, Menschenseele und Okkultismus, eine biologische Studie, Franc Borgmeyer, Hildesheim. Pisatelj zastopa katoliško stališče. D.

Dvomi o humeralu.

V junijski številki sem bral o dvomih glede humeralov, ki sta se strgala. Č. so bratu sporočam, da sem jih takole rešil:

1. Kar je nerabno (Can. 1305 § 1 I.) četudi eksekrirano, se mora sežgati, pekel pa položiti v sakrar (Liguori). — Podšive humerala bi tudi jaz dal cerkovniku, naj bi kaj brisal, ker za podšiv to ni »usus indecorus«.

2. Liturgisti in moralisti soglasno učijo, da se smejo porabljeni paramenti pretvoriti v druge (Costamagna — Servizio di Chiesa — ediz. 1905 — Torino).

3a. Nov humeral ni blagoslovljen, ker oba stara humerala »pristinam amiserunt formam« (Can. 1305).

3b. Kar se tiče Vaše osebe, lahko dobite delegacijo, ako Vam oklepaji ne privoščijo pravice, blagosloviti paramente. Za humeral pa ni treba posebnih pravic (can. 1304 C. 7. C.), ker: »benedicta esse debent amictus, alba, manipulus, stola, casula, corporalia, pallae et mapae: cingulo quoque benedicatur« (Can. 389 Concilii Veneti provincialis secundi — po splošnem učilu).

Pelen.

Naša verska učna knjiga.

»Zbornik« je o tej reči že pisal, in sicer v septembrski številki 1926. Od ta-

krat se vprašanje ni premaknilo niti za las. In vendar je potrebno, da napravimo vsaj korak. Da je ostalo vse pri starem, to sta povzročili dve dejstvi: 1. da nimamo nobene gotovosti, koliko časa bomo v šoli še v slovenščini poučevali, in 2. niso vse konference odgovorile na anketo o verski učni knjigi.

Načnimo znova to vprašanje. Dve možnosti: ali ostane verouk slovenski ali pa izide kaka odredba, s katero se bo slovenski pouk ukinil.

Ako verouk ostane slovenski, potem je dana možnost, da bi se prevedla kaka od ministrstva odobrena italijanska knjiga, ki bi jo potem rabili v šoli. Za založbo take knjige bi šlo 10 do 40 tisoč lir. Ker pa ni nikake gotovosti, da se bo tudi v bodočnosti poučevalo verstvo v slovenščini, take knjige ne bo nikdo založil. Tudi ko bi na primer letos izšla kaka tozadevna pozitivna odredba, kdo more trditi, da ostane ta odredba v veljavi čez eno leto? Založnik pa ne bo riskiral. Zato je treba misel na izdajo slovenske verske knjige v smislu Gentiletove reforme pokopati.

Bolj praktično je študirati vprašanje izdaje verske knjige, ki bi jo rabili kot pomožno knjigo, dokler ostane šolski verouk slovenski, ali pa bi jo že zdaj in kasneje še bolj rabili za mladinski pouk v cerkvi, v Marijinih vrtcih in drugih čisto verskih udruženjih.

Sedaj so med Slovenci v rabi štiri knjige: trije katekizmi in Krščanski nauk za prvence.

Za naše razmere kar a priori izločimo Srednji in Veliki katekizem, ker sta za večino krajev nerabna.

Imamo torej, praktično govorjeno, samo dve knjigi: Mali katekizem in pa Krščanski nauk za prvence.

Jeseni izda Goriška Mohorjeva družba nekaj ilustriranih zgodb svetega pisma stare zaveze, prihodnje leto pa posnetek sv. pisma nove zaveze.

Za šolsko leto 1927-1928. se bo treba torej zadovoljiti z Malim katekizmom, ki ga ima v zalogi Katoliška knjigarna v Gorici, z Zgodbami, ki jih izda Goriška

Mohorjeva družba, ter s Krščanskim naukom za prvence.

Kaj pa za naprej?

Zopet popolnoma izključujem možnost, da bi mogli tu rabiti knjige, ki so ali bodo izšle v Ljubljani. Tam namreč pripravljajo, kakor je znano, dva nova katekizma (malega in velikega) ter reformirano izdajo Krščanskega nauka za prvence.

Zakaj onstranske knjige ne bodo za nas? Prvič: v Sloveniji verouk napreduje, pri nas nazadujemo. Drugič: spričo dejstva, da bo že letos šolski pouk samo laški, in da je katekizem prava zbirka abstraktnih pojmov, čez par let večina otrok katekizma ne bo niti razumela. Mi bi morali spričo razmer (pomanjkanje duhovščine, italijanska šola, reducirane ure za verstvo v šoli itd.) prirediti dve učni knjigi: prva bo za otroke od 6. do 8. ali 9. leta; ta knjižica bi obsegala okrog 40 do 60 strani in bo prilagojena otroški duševnosti in izobrazbi; druga knjiga pa bo za drugo stopnjo in seveda obsežnejša.

Obe knjigi morata biti ilustrirani. Kaj vse naj bi vsebovala prva knjiga, o tem si nisem na jasnem; pač pa bo morala druga knjiga obsegati zgodbe iz svetega pisma, katekizem in cerkvene pesmi.

Ti knjigi se ne smeta pre nagljeno izdati; stvar je treba temeljito preštudirati, kajti knjigi naj ustvarita v ljudstvu trdno tradicijo. Ozrimo se na Slomška, ki je ustvaril glede verouka 70letno izročilo. Še moja mati me je v mladosti učila: »Koliko je Bogov? Eden. Koliko božjih peršon? Tri. Katere so tri božje peršone? Bog Oče, Bog Sin, Bog sveti Duh. Kdo nas je ustvaril? Bog Oče. Kdo nas je odrešil? Bog Sin. Kdo nas je posvetil? Bog sveti Duh. Zakaj nas je Bog Oče ustvaril? Da bi ga spoznali, njemu prav služili in nekdanj v nebesa prišli.« Kot bogoslovec sem našel, da so ti nauki natisnjeni v Drobotnicah leta 1848. Slomšek jih je spisal pod naslovom: Sedem šol krščanskega nauka za otroke. (Stare resnice v novi obleki častivrednim duhovskim pastirjem za poskušno. A. Slomšek). Obsegajo 26 strani.

To sta glede verskih učnih knjig moja predloga: 1. Izdajmo dve knjigi, eno za nižjo, drugo za višjo stopnjo, obe ilustrirani. 2. Druga knjiga obsegaj katekizemska vprašanja, zgodbe iz sv. pisma obeh zavez in cerkvene pesmi.

Kako pa priti do referenduma, do odločitve, do soglasja med nami? Kot tajnik K. T. D. sem 22. oktobra 1926. poslal enketno vprašanje na vseh 22 gospodov dekanov s prošnjo, naj bi se o vprašanju posvetovali pri konferencah in nato rezultat sporočili K. T. D. v Gorico. Pa ni šlo. Od 22 konferenc je dalo odgovor samo 8 konferenc. Od teh je bilo 6 za izdajo knjige, ki bi vsebovala katekizem in zgodbe. Tudi na naše kasnejše pozive odgovora ni bilo. Kaj torej?

Évo moj predlog: načelstvo K. T. D. ter starešinstvo »Zbora svečenikov sv. Pavla« skupno imenujeta komisijo, ki naj do 1. decembra t. l. predloži konkretne predloge. Medtem pa naj bi vse ostale konference sporočile svoje mnenje. Virgilij Šček.

Misijonsko zborovanje.

Slovenska sekcija Duhovske misijonske zveze je imela 7. julija zborovanje. Ob 10. uri, ko bi imelo zborovanje začeti, so bili navzoči poleg Prezvzišenega in g. referenta dr. ja Zdešarja C. M. samo štirje člani U. M. Cl. Čez četrto ure se je udeležba pomnožila na število 7 — med referatom je prišlo v sejno dvorano še več gospodov, tako da nas je bilo pri jedru sestanka kakih 20 članov.

Zborovanje je otvoril in vodil Prezvzišeni sam. Najprej je pozdravil navzročne in izrazil obžalovanje, da je njih število tako pičlo. Nato je izjavil, da se mu zdi ta sestanek zelo pomemben, ker se vrši vprav na praznik sv. blagovestnikov Cirila in Metoda. Sv. brata Ciril in Metod sta bila apostola v najlepšem pomenu besede; imela sta pred očmi vedno samo čast božjo, prid Cerkve in blagor duš. Sv. brata naj bi bila tudi nam pravi zgled apostolske in misijonske go-

rečnosti, ki ne pozna nobenih mej, nobene ozkosrčnosti. Nato se je prevzv. g. nadškof spomnil pisma sv. očeta Pija XI. jugoslovanskim in češkoslovaškim škofom. Iz tega pisma nam je razložil, kako močno si želi sv. oče, da se po vsem katoliškem svetu, a prav posebej še med Slovani obnovi in poživi prav prisrčno češčenje slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Toda proslava sv. bratov naj bi ne bila brezplodna, ampak naj bi se vršila zlasti v tem smislu, da se podpre delo za zedinjenje pravoslavnih Slovanov s katoliško Cerkvijo. Zato naj bi se po željah sv. očeta tudi v naši škofiji gojilo zanimanje za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Delo za misijone naj gre pri nas roko v roki z delom za zedinjenje cerkva. Tudi današnje zborovanje naj bi v tej smeri kaj sklenilo.

Nato je Prevzvišeni počal besedo preč. g. misijonarju dr. ju A. Zdešarju, ki je govoril o misijonski in cirilometodijski misli.

Referat g. dr. ja Zdešarja je bil zelo temeljit in vsi navzoči so mu pazno sledili z veseljem in veliko koristjo. Iz njegovega izvajanja o krščanski ljubezni je bil sklep nujen: za misijone moramo delati, če hočemo biti Kristusovi po duhu. Iz njegovih izvajanj o sedanjem položaju misijonstva je dozorel sklep: prav sedaj se moramo močno vneti za misijonsko idejo. Njegova izvajanja o redu v ljubezni so nas prepričala, da smo radi krvnih vezi dolžni močno skrbeti tudi za razkolne brate, čeprav se njih položaj skoraj niti primerjati ne da z nad vse bednim položajem poganskih narodov. Katoliška Cerkev kot taka mora posvečati večjo skrb misijonstvu, ki skrbi za milijardo revnih poganov, ki si sami skoraj nič ne morejo pomagati; slovanski katoličani pa smejo posvečati večjo skrb zedinjenju cerkva, ker je na vse zadnje vsaj posredno tudi to delo misijonsko delo in ker so vprav Slovani v prvi vrsti poklicani, da skrbijo za rodne brate.

Prevzvišeni se je g. referentu zelo laiskavo zahvalil in ga prosil, naj bi dal svoj referat na razpolago, da se natisne. Upa-

mo, da ga prinese že prih. štev. Zbornika. Prevzv. g. nadškof je priporočil gg. dušnim pastirjem, naj vendar prav skrbno goje misijonsko misel v šoli, na prižnici in v spovednici ter naj zlasti skrbne, da ustanovijo po vseh župnijah misijonske odbore.

Nato je Prevzvišeni otvoril razgovor o misijonskem dnevu, ki bo predzadnje nedeljo v mesecu oktobru. V razgovor so posegli s predlogi gg.: St. Stanič, dr. Zdešar, A. Berbuč, Fr. Švara in drugi.

Sklenili smo:

1. Za priliko misijonskega dneva naj se tudi letos objavi poseben misijonski letak, ki pa bodi po obliki manjši kot lansko leto. Razpošlje naj se 14 dni prej.

2. Letošnji misijonski dan bodi posvečen organiziranju misijonskih župnijskih odborov.

3. Da bo imel misijonski dan zaželeni uspeh, naj se priredijo po posameznih župnijah pripravljalne pobožnosti, n. pr. tridnevnic, ali več nedelj prej že govori o misijonstvu, v društvih predavanja itd.

4. V mesecu oktobru naj bi bila »Naš Čolnič« in »Jaselce« posvečena misijonski misli.

5. U. M. Cl. naj skrbi, da izda za misijonske prireditve kaj misijonskih pesmi.

Pri slučajnostih smo govorili še o tem in onem. Sklenili smo:

1. Ker mnogi gg. tako neredno plačujejo udnino U. M. Cl., da se jim bo morala z januarjem 1928 ustaviti Rivista, ako ne poravnajo zastankov vsaj do l. 1924, naj se v vsaki dekaniji določi kak gospod za nabiranje udine.

2. Čč. sobratje naj bi po možnosti pristopili k U. M. Cl. kot dosmrtni udje z vplačanim zneskom 100 L.

3. Svobodno je vsakomur, da rajši dela za misijonstvo ali za Apostolstvo. Radi enotnosti pa priporočajmo namesto Dejanja sv. Petra za domačo duhovščino Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Sv. stolica sama želi, naj se v tem pogledu ne stavijo meje in ne jemlje svoboda go-rečnosti vernikov.

4. Vodstvo U. M. Cl. naj skuša pridobiti vzgojna lista »Jaselce« in »Naš Čolnîč«, da otvorita poseben misijonski oddelek.

5. Vodstvo U. M. Cl. naj čim prej izda misijonski priročnik, ki bo služil predvsem duhovnikom in članom misijonskih odborov.

6. U. M. Cl. naj skrbi, da otvori v Gorici misijonsko knjižnico in po možnosti tudi tajništvo.

Prezvisehi je ob koncu še enkrat izrazil željo, naj se duhovniki z ljubeznijo oklenejo misijonske misli, nato pa je z zahvalo do zborovalcev in molitvijo zaključil zborovanje.

Delegat U. M. Cl.

Gospodarske zadeve.

Zvonovi.

Vprašanje: Ne razumem, kaj zahteva komisarijat v Trevisu. Saj so bili vsi zvonovi skupno naznanjeni prefekturi v Trstu. Prosim, sporoči mi, kako naj napravim, da bo prav.

Odgovor: »Ker mi nisi sporočil, da li so tvoji zvonovi vojna škoda ali rekvizicije, ti sporočam za oba slučaja sledeče:

1. Komisarijat v Trevisu zahteva, da dvigneš prošnjo za zvonove *sam neposredno* pri prefekturi v Trstu in jo pošlješ v Treviso. To zahtevajo najbrže zato, ker so se na prefekturi v Trstu ob prenosu arhiva o vojni škodi v Treviso kaki akti zamešali in je tvojo napoved doletela ista usoda. Ker pa hočejo biti v Trevisu gotovi, ali si *pravočasno* naznanil vojno škodo na zvonovih, zato zahtevajo sedaj *dokazov*.

Ako bi na prefekturi v Trstu ne mogel najti zaželenih listin, imaš gotovo v rokah kako potrdilo, ki priča da si *pravočasno* vložil prošnjo. Pošlji prepis tega potrdila (legaliziran po županstvu) v Treviso. In če nimaš tega, imaš gotovo *protokol* o rekviziciji odvzetih zvonov, iz katerega sta razvidna teža in število zvonov. — In slednjič, ako tudi tu ni nič, na-

pravi »Atto di notorietà« pri županstvu s podpisi štirih verodostojnih prič, da so bili zvonovi vsled vojnih dogodkov uničeni ali rekvirirani. Ako so bili zvonovi uničeni in imaš kak košček zvonov, — je zadosten dokaz za vojno škodo, ki Ti jo Ufficio Ricostruzioni v Gorici rad prizna; če tega nimaš, ti je treba »atto di notorietà«.

F. Švara.

Pojasnilo glede livarn.

Ker želim, da bi bili č. gospodje pravilno informirani, se čutim dolžnega replicirati na dopis preč. g. vikarja Švare v majskem »Zborniku« Č. g. Švara je izrazil nekako stvarno ocenitev posameznih livarjev, ki izzvani najbolj pohvalno za tisto zvonarno, iz katere nam dohajajo najslabši zvonovi.

G. Švara primerja tržaške (Lapanje-tove) zvonove z De Polijevimi! Strmel sem nad to primero. Vrtojbenskih zvonov nisem videl; zadostuje mi izjava mojega mirenškega prijatelja, večaka v zvonolitju. Vem le, da so zvonovi, ki ste jih dobili, piljeni in celo izsekani s kamnoseškim dletom. Ne vsi trije, zadostujeta dva; saj je za dosego podobnosti treh raznoličnih predmetov dovolj, da se preobličita dva po tretjem. To korigiranje je poglavitni greh, iz katerega izvirajo neštivilni drugi. Prvak zvonoslovcev, jezuitski pater J. Blessing piše: Eine gefeilte Glocke kann nicht mehr beurteilt werden. S tem izrekom sem pred kakimi tridesetimi leti rešil Šempeterce v pravdi s pok. Broilijem.

Neki g. dekan je naročil proti mojemu odsvetu nove zvonove v Trstu. Dogovorila sva se, kdaj jih pridem preizkusit. Nekaj dni prej pa pride k meni s pozivom: Nikar ne pridite, zvonovi so tako slabi, da sem se skregal z zvonarjem že v livarni.

Te dni sem srečal g. ločniškega dekana. Na vprašanje: Kakšni so Vaši tržaški zvonovi? mi je odgovoril: »Slabi, pod vso kritiko.«

Pišete, da tehnična preizkušnja v zborniku ne vpliva na ohranitev ali zavrnitev državnih zvonov. To je res. O kakem

kolavdiju duhovnikom ni bilo nič sporočeno in zvonovi so jim prišli v zvonik kot mačka v žaklju. Dali so ta žakelj odvezati, da zvedo, kaj je v njem.

Tržaški kolavdator mi ne imponira, odkar sem preizkusil od njega odobrene kronberške in mirenske zvonove. Kolavdator nespecialist in brez kompetentnega instrumenta je lucus a non lucendo.

Iv. Mercina.

Zapiski.

Sobranje »Zbora svečnikov«.

Sobranje »Zbora svečnikov sv. Pavla« se je vršilo v četrtek dne 14. julija v knez nadškofijskem dvorcu ob sorazmerno pičli udeležbi. Sobratje bi morali pokazati več smisla za svojo stanovsko organizacijo.

Msgr. A. Berlot otvori sobranje s pri srčnim pozdravom navzočim sobratom. Nato prečita društveni tajnik izčrpno poročilo o »Zborovem« delovanju, ki je bilo vzeto z odobravanjem na znanje. K besedi so se oglasili razni sobratje kot msgr. Arko, ki je poročal o težkočah, ki ovirajo pripravljajno delo za nameravano orglarsko šolo. S. Doktorič pravi, da z trdno in dobro voljo se vse preмага. Drugi sobratje so se oglasili k raznim predmetom in stavili tozadevne predloge. Pri volitvah je bil za starosto izvoljen s. Frančišek Švara, v ostali odbor pa: Msgr. Berlot, Ciril Sedej, Ivan Franke, Josip Godnič in Srečko Gregorec. V nadzorstvo je bil izvoljen msgr. Valentinčič, v razsodništvo pa sobratje: Leopold Cigoj, Oskar Pahor in Ivan Rešičič. Nato se je sobranje pečalo z zlatomašniškim jubilejem prevzv. nadškofa goriškega, in je določilo, kako naj se proslavi ta izredno redki dogodek. *Tajnik.*

Mahnič sobratom.

V novembru 1896. je Anton Mahnič uredil zadnjo številko »Rimskega katolika«, nakar je bil imenovan za krškega

škofa. Sobratje na Goriškem so dali Mahniču ob slovesu v spomin s srebrom okovan glagolski misal.

Na ta dar se je vladika spomnil tudi v pismu, objavljenem v 1. številki S. S. Eucharistia v letu 1902. Med drugim pravi: »Dolgo je bilo negotovo, ali ima staroslovenščina pravo v službi božji. Sveti oče Leon XIII. je rešil vprašanje; priznal je glagolici v službi božji enakopravnost z latinščino.«

V istem pismu piše Mahnič: »Ko mi je došel od Boga klic, da se preselim iz domovine, tedaj sem nase vpotrebil svetopisemske besede: »Pozabi na narod svoj in na dom svojega očeta.« (Ps. 45.) ... Ali vendar pozabiti na narod, tako verem, tako zvest katoliški Cerkvi, pozabiti na Vas, bratje v Kristusu — kdo bi mogel? *Nel i jaz sem od daleč gledal in občeval, kako se hrabro bojujete za sveto stvar, kako narod otimate pogubnemu liberalizmu.*« — Bratje! Kaj bi danes rekel Mahnič? Ali nas bi še tako laskavo pohvalil?

Kapucinska gimnazija v Sv. Križu.

Lani so oo. kapucini v Sv. Križu na Vipavskem začeli sami vzgajati domači naša raščaja. Sprejeli so 9 dečkov, ki zahajajo v interno gimnazijo. Vodstvo samostana prosi čč. gg. duhovnike, da bi dečke, pri katerih opazijo nagnenje in veselje za kapucinski red, napotili v ta samostan. Pismena pojasnila rade volje daje č. g. p. gvardijan (S. Croce di Aidussina, prov. Gorizia).

Grivec in Bartolini.

Koj povem, kaj mislim. Knjigo dr. Fr. Grivca »Slov. apostola sv. Ciril in Metod« si že kupil v Katoliški knjigarni za 10 lir. Če si že prišel do strani 174., si tam bral: »Odločil sem se, da na podlagi znanstvenih raziskav napišem poljuden življenjepis, ki naj bi bil v tolikem soglasju z znanstvenimi raziskavami, da bi ga mogel tudi izobraženec s pridom čitati.« Gotovo pritrdiš, da se je pisatelj tega držal.

Še z večjim pridom bomo brali Grivčevo knjigo, če jo bomo mogli primerjati s kako drugo o naših apostolih. Imenujem eno, ki je nam lahko dostopna, katere pa dr. Grivec ne omenja. Ta knjiga ima naslov: *Memorie storico-critiche archeologiche dei santi Cirillo e Metodio e del loro apostolato fra le genti Slave*. Z veliko ljubeznijo napisal in slovanskim romarjem v Rim l. 1881. posvetil jo je kardinal Domenico Bartolini. Natisnila jo je prav krasno vatikanska tiskarna. Stane (po katalogu iz novembra 1924) v Rimu L 3, po pošti L 5.10 Če se ne motim, se je od takrat poštnina podražila. Knjiga tehta 1050 gramov.

Ker sem prepričan, da boš knjigo kupil, boš lahko sam primerjal oba pisatelja, zato jaz molčim. Naslov napiši: *Libreria Vaticana, Roma*.

V obrambo.

Liberalni dnevnik »Edinost« je po smrti sobrata Spitzerja iz Fojane priobčila iz tiste vasi dopis, ki po prvem branju spričuje tendenčnost.

V njem piše tako, kakor da bi bil pokojni sobrat pristaš liberalnih idej »Edinosti«. Proti temu obrekovanju pokojnega sobrata, ki mu ni dano, da bi se mogel braniti, moramo mi živi protestirati. Pokojni sobrat Spitzer je bil vrl pristaš katoliškega preporoda v deželi: v svoji duhovniji je imel dobro razpredeno katoliško organizacijo in nikake liberalne. Diximus.

Cirilometodejska slavija.

Po slovanskih državah so katoličani ob letošnjem prazniku slovanskih apostolov slovesno praznovali 1100 letnico rojstva sv. Cirila. Pri nas se je vršilo to slavlje bolj v skromnih oblikah. Glavno delo so prevzela naša prosvetna društva. Prosvetna zveza je razdelila društvom 50 izvodov Grivčevega monumentalnega življenjepisa. Na tej podlagi je cela vrsta društev imela predavanja o Cirilu in Metodu, glasnikov katoliške resnice, katoliške edinosti in katoliške prosvete med Slovani. Kjer je bilo mogoče, so katoliška društva priredila slavnostne večere v čast

apostoloma. Največja prireditelj je bila v Gorici, kjer se je v prostorih Mladike zbralo nad 600 ljudi, ki so z ganotjem sledili verski drami »Luči«. V prid katoliški misli in v skladu z željami svete stolice bi bilo, ko bi polagoma popularizirali češčenje obeh apostolov. Želeti je, da bi vrla Prosvetna zveza drugoč spet krepko in z rastočo pomočjo sobratov pripravila cirilometodejska slavja.

Fantovska romanja.

Dne 3. julija so se zbrali na mirenskem Gradu fantje iz prosvetnih društev v mirenskem okolišu. Nad 300 jih je skupno pristopilo k sv. obhajilu. Zbranim mladencem je krasno pridigal dr. A. Zdešar, in sicer o verskem udejstvovanju mladega človeka. Prosvetni zvezi, ki je to romanje organizirala, čestitam — posebno še, ker je fantovski svet v goriški okolici tako trda ledina! Pa drugod — ali smo kaj pomislili na fantovska romanja? P.

Za dijake.

Rok za vlaganje prošenj za podporo na Dijaško matico v Trstu poteče z 31. avgustom. Vsa pojasnila daje Dijaška zveza v Gorici, Via Orzoni 36 A.

Prosvetni tečaj.

za gg. duhovnike se bo vršil dne 5. in 6. septembra v Gorici. Podrobnosti bomo objavili.

Zahvala.

Več naših zadrug se je ob sklepu bilance spomnilo Goriške Mohorjeve družbe in ji poslalo denarno podporo. Sobratom, ki so se za našo bratovščino tako zavzeli, se prisrčno zahvaljujemo! Da bi jim sledili vsi, ki morejo! — Predsednik.

Uprava opominja.

Naročnino za »Zbornik« za leto 1927. dolguje še 121 sobratov. Prosimo, poravnajte! — Upravnik.

JOSIPINA PODGORNİK
RESTAVRACIJA CENTRAL
v GORICI, CORSO VERDI 32
Se priporoča p. t. rojakom. — — —

Andrej Mavrič
Gorica, Gosposka ulica št. 3

Bogata izbira domačega in inozemskega sukna. — Velika izbira kožuhovin. Lastna krojačnica moških in ženskih oblek.

Naša zavarovalnica **L' Union**
se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

Moderna tvrdka
in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN
GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane cerkvene predmete, kakor: svečnike, svetiljke, kelihe, moštrance, srebrne in kovinaste itd. ♦♦♦♦♦♦♦♦ Popravljajo se že rabljeni predmeti s pozlačevanjem in posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.

JAKOB ŠULIGOJ
urar in zlatar

GORICA - Via Carducci 19 (Gosposka ulica)

Zaloga najboljših švicarskih ur „UNION“ in „ALPINA“.

NAŠI MOLITVENIKI

Katoliška knjigarna je izdala sledeče molitvenike :

Oče naš. 126 str. Cene od 1·80 do 8 L.

Angelček. Najmanjši slov. molitvenik. 192 str. Od 2·70 do 10 L.

Zdrava Marija. 190 str. Od 4·50 do 40 L.

Kam greš? 200 str. Od 2·70 do 10 L.

Zgodi se tvoja volja. 430 str. Od 6 do 16 L.

Za Jezusom. 256 str. Od 3·50 do 8·50 L.

Reši dušo. Silno velike črke. 396 str. Od 6 do 8·50 L.

Moje molitvice. 32 str. L. 0·50

JOSIP KERŠEVANI

Gorica - Piazza Cavour 9 - - - - Stolni trg 9 desno - Gorica

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramafonov, samokresov, pušk ter vseh potrebščin k navedenim predmetom

GLAVNO ZASTOPSTVO DVOKOLES „BIANCHI„

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist
za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev
v Gorici

ulica Morelli št. 17

Posrebuje in pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po kar se da
nizki ceni. Splošno lastni
izdelek.

JOSIP CULOT

GORICA - RAŠTEL 2

Trgovina na drobno in na debelo igrač
in devocionalij. - - - Specialitete športnih
oprem in sandalov.

Katoliška tiskarna

Gorica - Vrh Placute 18

Ali vršite zanjo propagando?

GIUSEPPE MASSIG - Gorica - Corso Verdi št. 18

ZALOGA TRANIN

Bogata izbira volnenega in svilenega blaga, sukna za gospode, perila, volne, žime, ter
Cene zmerne! kurjega in gosjega perja. Cene zmerne!